

Observatorio Meteorológico de la Universidad - Director: E. Aleoebé - 20 de mayo
BORIS D'OSSEVACH: n.º 191 y 4 tarde.-Barómetro 6° y al nivel del mar 733.6; 73.2- Temperaturas Máximas, 24.9 sol 25.5 sombra.-Mínimas, 20.0; 20.5; 20.8; 20.5 reflector.-Temperatura a la sombra: 18.2; 19.0.- Púja a las 21 horas: 30.00.-Algas evaporada en milímetros 2.9.- Graus d'humiditat 79.7.-Direcció del vent S-S.-Velocitat del vent 11 km.-Nubositat 7.5.-Caudalitat 0% 0.3.
 Hora de salida del sol: 6 h. 47 m. - Hora de puesta del sol: 7 h. 47 m. - Salida de la luna: 9 h. 1 m. - Posta: 6.59 m.

parlaments central, saluda en nom del municipi tolosà, adherit a l'Assamblea, y en nom dels diputats y senadors de aquelles regions franceses. Encara que als catalans en llurs reivindicacions para que siguin un fet la via internacional convinguda solamentament entre els governs de França y Espanya.

Elu que venia al ministre francès y aquell que manifestava que aquell govern següent convenia del gran interès que la nova via tindria; que França seria construïda en la conca del riu Salat para portar-la fins a la frontera espanyola, sota Port Salat, y que també seria convenint que el Govern espanyol faria honor a la firma que posa al peu del conveni internacional; que no seria necessari que França enviés un procurador al Govern espanyol para exigir el compliment del conveni; y que si fins ara no havia dit res de tot aquest assumpte era per motius de debilitat internacional y para no immiscuir-se en qüestions interiors d'una altra nació tan noble y digna com la espanyola.

Dedica solamentament quel Govern francès desira arribar a la realització del ferrocarril internacional del Noguera-Pallaresa (Emocionant espectacle).

Don Joseph Ageter, en representació del seu pare, el senador, y del Foment Lleidat, diu que aquell està disposat a treballar a favor del ferrocarril, com fa anys que hi treballa, y en nom del Foment diu que s'ha de fer veure al Govern que en els pobles de Lleida hi ha energia para fer complir els compromisos.

El diputat a Corts per Lleida, don Joan Moles, blasma al Govern perquè al cap de 35 anys ens ve a dir quel ferrocarril es obra molt difícil per lo molt que ha de costar. Diu que això no es motiu para desistir-se'n rompent lleys y convenis internacionals y que si hi ha diners per altres empreses nacionals molt costoses en sanch y diners, també ha d'haver-hi diners para complir lleys y convenis.

Esta conforme ab els senyors Mir y Estadella en procurar fer complir la llei, posant-se al costat, sota o enfront de la llei, para obligar a complir-la y tornar pel bon nom d'Espanya davant del estranger, refusa la venia dels ministres que diuen que aquest ferrocarril ha deixat de tenir interès internacional y s'apoya ab lo expressat a l'Assamblea pels mateixos representants francesos del Arriège.

M. Beigne, advocat, representant del municipi de Saint-Girons, pronuncia en castellà una entusiasta salutació y adhesió a l'Assamblea y llegia la carta que el emana el Govern francès al seu representant. Després diu que allí hi tenim molt bons amics que no donaran sempre llur cooperació para fer complir el ferrocarril que ha de facilitar l'encaixada de les mans amigues de França y Espanya.

El senador don Emili Junoy saluda al poeta Morera com un dels precursors del ferrocarril, diu que aquell ha mencionat a tenir estat de realitat; el sorprenen les amenaces y actituds violentes y creu que cal un acte de reflexió, y més ara, després de la entrevista tinguada ab en Canalejas, quan la visita don Prat de la Ribera, per les Diputacions catalanes y la representació parlamentaria de Catalunya, havent-se aquell declarat el primer conjurat a favor del Noguera-Pallaresa, el qual, segons va dir, s'entrevistava amb la burocràcia contra la qual calia dir que s'hi alça Lleida. Y ara s'hi alça també tota la terra catalana y part de la francesa. Creu que ab una fórmula qualsevol se procura complir lo pactat y que no hi ha cap rahó de caràcter econòmic que pugui deturar la promesa feta.

Diu que els mateixos rahons que hi ha para mantenir l'honor de la bandera al Rif hi es para arrancar del Parlament lo necessari para fer el nostre ferrocarril; honor nacional, firma de conveni internacional y un augment de riquesa de la terra catalana de Lleida.

Afegeix renunciar l'acta si's considera necessari y que no sentiria cap escrúpol en fer obsequi a la vida parlamentaria del Senat si aixís afavoria la riquesa del país. Promet quel's senadors, fills de Solidaritat, compliran sempre'l seu deure.

Don Emili Riu, diputat per Sort, saluda en nom de sa comarca, la més perjudicada al no fer-se'l ferrocarril. Diu que ell no vol adular a les multituds y ha de confessar que si no s'ha resolt aquest problema, ha sigut per mala orientació, perquè ho hem considerat d'interès local, essent d'interès nacional.

Aquest ferrocarril es una satisfacció al desitj de progrés, prosperitat y desenvolupament de la producció para les terres planes, però para la muntanya es qüestió de vida o mort. Consta que una vergonya nacional que hi hagi 200 kilòmetres quadrats de nació espanyola sense ferrocarril. Abans era també abandonada la província de Terol, però s'hi dedicaren 25 milions d'una sola vegada y avuy tenen ferrocarril.

Ara sol queda Lleida, però tindrem ferrocarril si fem les aspiracions de Lleida ab les de Catalunya tota; que Lleida regit per una gran força parlamentaria y no hi ha problema que defensar per Catalunya, no si imposi al Parlament.

Cal, donchs, quel nostre problema sigui, no lleidat, sinó català y nacional. No s'hi han gastat els cent milions necessaris perquè no'ls hem convençut de que això es un benefici nacional. Si hi ha dos ferrocarrils internacionals y avuy s'hi haurà quatre, cal fer veure que els diners que s'envia al Noguera-Pallaresa seran un bon negoci para tots.

Agratix al senyor Junoy l'haver publicat les manifestacions den Canalejas que es un conjurat a favor del ferrocarril y confia que aquest serà un fet si en Canalejas logra vencer la oposició del ministre de Hisenda, que es el resso de la oligarquia formada pels que vivien a la esquena del país. Si en Canalejas següent essent president de la oligarquia y no venís al ministre de Hisenda y no pot fer avançar el ferrocarril bo farà en Maura quan ocupi el poder; si Lleida cau convertint-se en problema de Catalunya, aquesta li arrencarà la resolució definitiva.

Son inútils els esforços sense aquesta bona orientació, ja que ara's creuen que darrera de Lleida, la polera y abandonada, no hi ha ningú. Ja que Catalunya es la que dirigeix el pensament econòmic d'Espanya, just es també que dirigeixi la resolució del nostre problema.

Nosaltres volem intervenir, com a catalans en la política espanyola y si ho fem conseguirem el Noguera-Pallaresa que, al cap d'avall, es una comarca comparada ab lo molt que costarà Catalunya.

La política d'allunyament de Catalunya del Govern ens ha perdut. Se creu que n'hi havia prou ab les concessions aranzelaries, y però deyen als catalans: Calieu y deixeu governar y... potser... deixeu robar.

No n'hi ha prou ab l'aranzel, cal que'ns considerem capacitat para'l govern. L'aranzel ha debilitat al poble y l'ha privat de conseguir el govern, que es la que més li calia.

Per que essent el poble que paga més l'Estat, sense nosaltres els estotes d'Espanya? Perque som un poble anarquista, perque no més ens satisfà la protesta, la guerra, la revolució, la destrucció, y quin ens avien a cooperar en l'estudi y confederació d'un projecte de llei a favor del país, que empalleguem d'aquella tasca possible, que en anem ja deixant; diem que tenim feina a casa nostra.

Cal, donchs, que canviem; cal que'ns unim, que treballen tots pera tots, no sols pera obtenir el ferrocarril del Noguera-Pallaresa, sinó tot lo que fa falta a Catalunya. Units tots, Catalunya serà la primera força del Parlament. Y tots allí, constantment pregant, insistint, exigint quel's complixi aquest conveni. No crech que Espanya permeti que França li enviï el procurador requerint el compliment perquè això fóra la vergonya nacional més grossa.

Espanya no ho permetrà. Es una nació retrassada per 50 anys de guerres y revolucions, però té medis para ésser gran. Avuy, arrodonada en aquesta part del món, sembla que ningú compti ab ella, però ab uns quants anys de bons governs se convertiria en una gran nació y molt sollicita son concurs.

Si intervenim, junts tots els catalans, en la política, no'ns caldrà anar a fer assamblees en terres de França, ni aquets ens enviarà el procurador.

El senyor Riu fou interromput d'interferències vergades per veritables ovacions, lo mateix que tots els demés oradors.

Les conclusions enviades al Govern.

El diputat provincial don Pere Lassala llegí a l'Assamblea la proposta de conclusions emanant al Govern:

El compliment del conveni internacional per medi d'un projecte de llei que garantixi la construcció del ferrocarril pel Noguera-Pallaresa en el pla convingut.

que's demani a les Corts els recursos necessaris para construir y posar en estat d'exploitació'l trajecte de Lleida a Camarassa.

y ademes cooperar a l'acció del Arriège y Alt Garona en tots els actes que allí se celebrin en pro d'aquest ferrocarril, y en cas de quel Govern no's fes seus els projectes de llei que's presentaran a les Corts, manifestant en les anteriors conclusions, les representacions parlamentaries de la província se consideraran fracassades, convocant una Assamblea de totes les forces vives de Catalunya, donant-los compte de llurs gestions y declarant-los llur representació.

El diputat y senador, complint el manament imperatiu, marxaran desseguida a Madrid a formular els abans esmentats projectes de llei.

L'Assamblea per aclamació aprovà les conclusions, y en manifestació, tal com a l'anada, se dirigí a entregar-les al governador para que les enviés al Govern.

El governador va prometre enviar-les.

El gran dinar

En la gran sala del Palau de la Diputació, aquesta entitat va donar a totes les representacions un esplendíssim dinar, servit per la Fonda d'Europa.

Hi hagué una gran animació y no's parlava més que de la gran transcendència que havia tingut l'Assamblea. Hi hagué una expectació para veure l'actiu del Govern davant del requeriment de Catalunya.

El president senyor Gil Doria pronuncià curtes y sentides paraules de recordament y de comiat para totes les representacions.

Els delegats francesos repeliren la invitació para'l septebrer vinent, promentent una acollida germanívola y entusiasta.

Un bell detall

Cal fer remarcar una nota interessantíssima. Tot hom va parlar ab sa llengua natural, els catalans y tots els indíes de Catalunya y de Mallorca en tota sa característica galanura d'accent, els francesos en francès, y un castellà en la llengua de Castella.

La varietat de llengua dins la unitat de sentiments y aspiracions.—P.

Polítics

Junta Provincial del Cens

Ahí tardà a reunir al Palau de Justicia la Junta provincial del Cens, despatxant els expedients referents als pobles següents:

Argensola, Badalona, Capellades, Corera, Gavà, Les Cabanyes, Manlleu, Molins de Rey, Odena, Sabadell, Sant Barmany de Grau, Sant Martí de Torrelles, Santa Coloma de Gramenet y Sardanyola.

Varios

—Durant lo que va de mes han entrat una trentena de socis nous a la Lliga Regionalista de Sabadell.

—Ahí va marxar cap a Madrid el nostre estimat amic el diputat a Corts don Francesch Cambó.

—Avuy serà llegit al Congrés el projecte de llei de Mancomunitats. Segons sembla, es fet a base del d'administració local discutit en temps del senyor Maura.

Clausura de la Exposició d'Higiene

Ahí a la tarda s'ha celebrat al Palau de Belles Arts la solemne sessió de clausura de la Exposició d'Higiene Nacional y de Treballs escolars, que's va inaugurar abans de l'acabament del Congrés d'Higiene.

Hi va assistir un públic nombros, entre'l que hi abondaven professors y deixebles dels Col·legis premitals.

La sessió va ser presidida pel Comissari Regi del Congrés senyor comte de Lavern, qui tenia als seus costats al delegat de senyors valencians que ho era don Joseph Martorell, y al del senyor governador, que ho era'l doctor Trallero.

En altres llocs de l'estrada presidencial hi havien les Juntas del Congrés, la de senyors, que era presidida per la senyora Casagamas Vda. de Llopis, don Eugeni d'Ors, don Joseph M. Marqués, don Trinitat Macià y altres.

Una vegada va estar oberta la sessió pel senyor comte de Lavern, el doctor Berdau va llegir una interessant memoria sobre l'exposició y la doctora Saiz de Llaviers y don Vicens Artigas han donat compte dels premis y distincions concedides.

D'aquestes, degut a l'extensió que té la llista, no parlarem en una proxima edició. Mentrestant farem constar els següents grans premis:

Grans premis de la Exposició d'Higiene Nacional:

Institut de Cultura y Biblioteca Popular para la Dona, Granja Escola de Ponticell, Escola Alemana.

Grans premis de la Exposició de Treballs Escolars:

Escoles Nacionals, Germans de les Escoles Cristianes, Escoles Pies, Liceu Poliglot, Institut de Cultura y Biblioteca Popular para la Dona, Concepcionistes de Lleida, de Mar, Col·legi de Jesús María, Col·legi del Sagrat Cor y de Sant Ignasi, Col·legi de la Ascensió.

Ademes se van concedir grans premis a varis deixebles y professors dels col·legis esmentats.

L'acta va acabar ab una paraula del senyor Martorell y ab un eloquent discurs del senyor comte de Lavern, que va ponderar el treball realitzat pels mestres y deixebles que han pres part al concurs.

El públic va sortir molt complaent de la festa.

Cultura

L'Academia de Bones Lletres celebrà la sessió ordinària avuy, donant per tancada d'un curs acadèmic el senyor Miró y Sans, sotssecretari del Rey Jaume III.

Llibres de la quinzena

L'amor als classichs

«El teatro de Menandro», den Lluís Nicolau d'Oliver
«Biblioteca de autores griegos y latinos»

Ja ho hem senyalat en altres ocasions, però avuy les circumstancies ens forcen a la insistència: l'amor als estudis classichs ens ofereix a casa nostra l'espectacle d'un esplendí refectori, del qual no arriba encara la massa a sentir-ne el perfum. Això explica'l fenomen que hem pogut constatar en les sessions del «Cicle històric» teatral que'l fundador del «Teatre Intim» està per cloure: mentre una petita part del públic, tot fent el degut aplec de l'estors del Gual, se planya de no poder exigir una reconstitució perfecta, la massa dels espectadors veu transcorrer l'espectacle ab el major desinterès. Y es que el nostre públic, hi manca la gradació d'una cultura mitjana que ensuri distinció entre elements d'un mateix món. La qual no té res que veure ab la ignorància petulant dels que, mancats de tota llei de preparació, s'omplen el cap de còpies, adquirides a copia d'escotar sense plan conferències sense valor y de llegir sense mètode llibres sense such o pitjor encara—ab suchs enveritats.

Per fortuna de tots, semblant estat de coses va desapareixent de dia en dia. Hi ha qui creu que ara no's treballa tant com deu anys ençà. Sequiva; ara's treballa més, lo que hi ha es que treballa sobretot entre'l jovent escolar, y salvant sempre doloroses excepcions—ab una consciència que no permet improvisar la creació trimestral d'una revista o revisteta destinada a complir el buyt de la que havia nat y morí un trimestre abans.

La tasca dels Estudis Universitaris Catalans comença a ser ben fructuosa entre'l nostre jovent literari, que es el que ara com ara ens interessa. Y forma l'espècie dels que, sota'l sagel·l del mestre Rubió y Lluch, s'han anat endinçant en els estudis del nostre passat fins a poder-hi córrer ab mirada segura y pas ferm, com en terrenç que's té amidad en tots sentits. Para lo qual els facilita la tasca el ja gloriós Institut d'Estudis, la institució cultural més alta que ha produït el nostre Renaixement, per admiració de l'Europa.

Cabament dintre l'Institut trobaríem un altre mestre prestigiós, el doctor Segalà, a qui's don també bona part del desvelament classicista a Catalunya, car els seus deixebles, que com els del doctor Rubió y Lluch pels camps literaris de la patria, transiten pels de l'antiga Grecia, son ja una colla.

No vindrà la certesa, però si la sospita tènue, de que en Lluís Nicolau d'Oliver s'ha format en les ensenyances dels dos homes exímis que acaba d'anomenar. En tot cas, rebíem abans mestres l'honor quel's pertoca y que no podríem ser escòs donat el valor indiscutible del treball.

Son podria encara'ns anys den Lluís Nicolau d'Oliver. Y no obstant aquest jove té, curia o llarga, una història dintre la nostra literatura. El seu fasci sobre'l Rey en «Jaume I y els trovadors» provençal y la seva documentada noticia històrica sobre «Elis, bisbe d'Urgell» (sigle VIII) l'havien fet remarcar dels estudiosos per la seva sagacitat d'investigador y per la coherència del seu judici. Però ara ens ha sorprès ab una obra més ampla, que entra ja en els dominis de la crítica universal, dintre la que ha d'ocupar un lloch ben distingit. Parlem del volum que ha titulat «EL TEATRO DE MENANDRO y del qual son inestimable gala el text grec dels nous fragments», la seva acadèmica traducció y les lluminosíssimes notes que l'acompanyen.

Quan se tracta de la comedia greca, totesvegades que solamentament sol evocar la figura d'Aristòfanes, Menandre, com si no existís. Y es que de l'obra d'Aristòfanes ens n'ha arribat prou per poder-la jutjar d'una manera cabal, mentre que de Menandre n'hem rebut l'impressió sols per reflexió d'altres y pels fragments—escassos de per si y sobre tot en relació a la valua de l'autor—que s'han salvat d'un naufragi de prop de dues dotzenes de sigles.

Y no obstant, tot indueix a creure que Menandre fou superior a Aristòfanes. Plutarch, el gran polígraf, en el seu paralel dels dos còmics grecs, diu: «Entre'l's poetes dramàtics, els uns es cruen para'l vulgus y els altres para un públic escollit; fora difícil trobarne un que assolís aquests dos objectes majorment que Menandre. Només el s'ha guanyat per la gracia de l'estil, l'afecte general, tant al teatre com en els cicles. Y tot esperit culte y honest que habita la Grecia, corre a veure les seves obres y aulta a gravar-les a la ment...».

Així com els pintors reposen l'esgaur

seu, Cambra, Vives y Bures; y se creu, el senyor Perez de Rozas.

El's reunits compareixeran immediatament els seus treballs, ja que, donada la premsa del temps, es imprescindible donar un gran impuls a tots els preparatius.

Oportunament donarem compte al lector de més detalls relacionats ab aquesta veritable solennitat mundial.

Serobí el millor reconstituent, Demà, dimecres, a dos quarts de sis de la tarda, l'Associació d'Eclesiàstics para l'Apostolat Popular celebrà la sessió general de maig en el seu local social.

La conferència està a càrrec de don Enrich Pla y Deniel, y versarà sobre «La Unió Apostòlica».

—Fosfo-Glico-Kola-Lectinat, cura neurolàstica. B. Doménech, Rda. S. Pau, 71.

Al objecte de fomentar l'industria de embalatges para fruites y estimular el perfeccionament d'aquella, l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre organitzarà un Concurs-Exposició, en el que s'adjudicaran premis en metàl·lic, uns pera embalatges y els seus accessoris de procedència nacional y altres pera'l's de procedència estrangera.

Convencuda la Junta directiva de la superioritat que'ns porten alguns països, essent aixís que a Catalunya té molta importancia l'exportació de fruites, para completar les investigacions que ha portat a cap en els principals centres d'elaboració d'embalatges, han sortit cap a varis localitats franceses don Jaume Raventós, don Joseph Vidal y Barreuer, y para la regió valenciana don Joseph Maria Puiguet.

Com ampliació de les bases del Concurs, publicades a finals del any passat, aquesta mateixa setmana apareixeran uns Bases definitives; el Concurs-Exposició tindrà lloch el proxím mes de juny.

—Vernet-les-Bains: Balneari Termal.

Ahí mitgida al passeig de Sant Joan van tenir qüestions Genoví Barroé, Pau de 48 anys, habitant a la barria

en la prada florida, aixís els estudiosos y els filòsofs troben en el Menandre una saludable distracció de les graves meditacions que per massa temps els han ocupat.

«El bevedor deixaria més aviat el vi que les comedies de Menandre...»

Després d'això, y tenint en compte que ho diu, sobre tot lo que'n podríem dir nosaltres. Plutarch podria parlar per co'neixement directe y era Plutarch, Donchs conyuntos a l'obra den Nicolau d'Oliver, de la qual se pot dir que abarca totes les clariades fins ara conegudes respecte a la personalitat del gen que va il·lustrar la comedia nova, fundant la que, a lo llarg dels sigles, s'ha anomenat comedia de caràcter, y diferentia de la d'Aristòfanes y, generalitzant, de l'antiga.

EL TEATRO DE MENANDRO es obra realment extraordinària y es un gran motiu d'orgull el fet de que sigui objecte nostre qui la va escriure ab l'únich objecte de proveir a una tesis doctoral y l'ha ampliat, retocada y publicada després, fent entrar aixís a la seva patria en la bibliografia menandrina.

Aquesta es ben extesa ara com ara, y pla que'ns ho mostra el mateix Nicolau en el capítol que li dedica y l'índex ab que la completa.

No val a creure que lo ampli de la documentació, tregut a EL TEATRO DE MENANDRO l'encís de son armónich conjunt. Pel contrari, les notícies històriques que precedeixen «Cly nous fragments»—tot el Menandre conegut, anem a dir—son d'una clareta comprensió, estudiada conscienciosament la biografia y l'obra menandrina y avalorant-los ab eloquents capítols sobre la comedia àtica, la crítica de Menandre en l'antiguitat y les imitacions romanes que son encara—ultra'l's fragments trobats—la millor font para fer conèixer el geni més il·lustre de la comedia nova.

Es ab veritable joia que esperem la confirmació d'una noticia que'ns ha arribat ara tot just: diu que, si bé «ls exigències oficials» han fet que l'obra no podés ser catalana, (com hauria pogut ser-ho si l'autor hagués estat francès y hagués hagut de presentar la seva tesis doctoral a la Sorbona) no per això's son autor renunciat a una edició en català.

Avuy fòs y demà festa.

Al retreure'l's antecedents literaris den Nicolau, hi ha recordat dues obres. Donchs encara'l's son no's servint de lligam para entrar a fer l'elogi de la BIBLIOTECA DE AUTORES GRIEGOS Y LATINOS, que's publica per cura y a despeses de la benemèrita «Academia Calasanciana, baix la direcció dels professors de l'Universitat de Barcelona senyors Segalà y Parnal. Y veusquí com aixís que's tracta de literatures classiches, avuy cap de la plana el nom d'un d'aquells dos mestres exímis que anomenàvem al començament.

Hem dit quel nom den Nicolau ens serviria de lligam entre la seva obra y la que acompleixen els Drs. Segalà y Parnal. Y es que, entre'l's traductors que honoren la BIBLIOTECA DE AUTORES GRIEGOS Y LATINOS no hi manca pas l'autor de EL TEATRO DE MENANDRO, al costat d'altres joves de gran avenir y de mestres ementats de les lletres catalanes, castellanes, gallegues, portugueses, etc.

Entre'l's quaderns de la magnífica BIBLIOTECA, tindrà a la vista els que formen o estan en camí de formar les següents: «Epístola als pisons» y «Epòdics», d'Horaci; «Teseu», de Babil·lides; «Jocosa», de Sàfo y Erina; «Apologia de Sòcrates», de Plutarch; «Les olimpiques», de Píndar; «Electra», de Sócrates; «Amor fugitiu», de Moscó de Siracusa; «Defensa d'Eutropia», de Sant Joan Crisòstom. Y totes aquestes obres son reproduïdes en el seu text original y acompanyades d'esculidíssims traduccions entre les quals ocupen un bell lloch les fetes en la nostra llengua.

Però veusquí que aquest article s'ha allargat més del que pensàvem y ens hem d'aturar. Bè prou que haurem de parlar-ne altres cops de la gran obra que realitza aquesta BIBLIOTECA; per que, tot lo que's fassi per popularitzar-la, ha de semblar poch als amants dels estudis classichs.

Y. M. GRAU.

Llibres rebuts després del dia 15 y que seran objecte de judici ulterior: POESIES de Dolores Monserrat de Macià.

LA NOVELA CATALANA, per Carles de Fortuny.

LA POESIA GRIEGA y SU CURA MORAL, pel Dr. J. Cantarrell Basagó.

Y, finalment, HISTORIA DE LA POESIA HISPANO-AMERICANA, I volum de l'obra y II de les completes del gran polígraf D. Marcel·l Menéndez Pelayo, la mort del qual està plorant ara mateix el món.

seu, Cambra, Vives y Bures; y se creu, el senyor Perez de Rozas.

El's reunits compareixeran immediatament els seus treballs, ja que, donada la premsa del temps, es imprescindible donar un gran impuls a tots els preparatius.

Oportunament donarem compte al lector de més detalls relacionats ab aquesta veritable solennitat mundial.

Serobí el millor reconstituent, Demà, dimecres, a dos quarts de sis de la tarda, l'Associació d'Eclesiàstics para l'Apostolat Popular celebrà la sessió general de maig en el seu local social.

La conferència està a càrrec de don Enrich Pla y Deniel, y versarà sobre «La Unió Apostòlica».

—Fosfo-Glico-Kola-Lectinat, cura neurolàstica. B. Doménech, Rda. S. Pau, 71.

Al objecte de fomentar l'industria de embalatges para fruites y estimular el perfeccionament d'aquella, l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre organitzarà un Concurs-Exposició, en el que s'adjudicaran premis en metàl·lic, uns pera embalatges y els seus accessoris de procedència nacional y altres pera'l's de procedència estrangera.

Convencuda la Junta directiva de la superioritat que'ns porten alguns països, essent aixís que a Catalunya té molta importancia l'exportació de fruites, para completar les investigacions que ha portat a cap en els principals centres d'elaboració d'embalatges, han sortit cap a varis localitats franceses don Jaume Raventós, don Joseph Vidal y Barreuer, y para la regió valenciana don Joseph Maria Puiguet.

Com ampliació de les bases del Concurs, publicades a finals del any passat, aquesta mateixa setmana apareixeran uns Bases definitives; el Concurs-Exposició tindrà lloch el proxím mes de juny.

—Vernet-les-Bains: Balneari Termal.

Ahí mitgida al passeig de Sant Joan van tenir qüestions Genoví Barroé, Pau de 48 anys, habitant a la barria

den Campañà (Sant Andreu) y Silvestre Lladó Dosiato, de 20 anys, habitant Dos de Maig, 157.

En Lladó va escometre ganivet en mà al seu adversari que fugia, però'l va aconseguir y li va causar una ferida de quatre centímetres de fondària a l'esquena, una superficial al mà tést lloch y tres talls a clauell.

L'agressor se va fer un tall a la palma de la mà dreta.

Un oficial y un cabot de la guardia civil que s'escapaven a passar per allí van intervenir en la baralla y van detenir al Lladó.

El ferit va ser curat al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

—CARDÓ. Fons St. Roch, Borboll y Prior.

Ahí tardà, a la Ronda de Sant Antoni, un noi de 14 anys va voler atreure el carrer corrents, y anava tan sumament desistit, que va topat contra un automòbil que passava y va donar de cara contra'l palafranch, resultant ab uns ossos nasal fracturats y ab una ferida al front.

En el mateix automòbil va ser portat al dispensari.

—El polvo insecticida Cautet en escapes manar LA MONTENEGRINE destrueix radicalment tots els insectes domèstics.

A la Granvia, davant del número 532, un tranvia de les Arenes va fer caure a una senyora de 85 anys, vehina del carrer de Campo Sagrado, y li va ocasionar una ferida d'importancia al cap y una a la cama dreta.

Va ser curada al dispensari del carrer de Sepúlveda.

S'aixecava del llit i la una de la tarda,
i, i promia llec, caldo de carn co-
purè, y se n'anava a la biblioteca, ho
se tancava oblidant-se de tot, y se pos-
va a treballar al gran afany; reneuvava,
volums, omplia quartells, ratxava pro-
ves de la edició de «Los Heterodoxos»
y aixís passava fins a les set de la
nuit.

Allà aquella hora s'abrigava ab una
capa y, aponyante-on en el bastó, travessa-
va el jardí y se dirigia a la casa
pera tirarse al lit altre cop.

Al lit y tot treballava venient lli-
bres, prenent notes ab llapis.

Ahir mateix, ab mà cremolosa, va es-
criure algunes línies casi innombrables.
Quan els papers li donen que deixés
el treball per un o dos dies, protestava,
dient que era marítim.

Repassava també nombrosos periò-
dics, lo mateix de Santander que de
Madrid y aquesta va ser la principal
causa de qu'els mèrques de al família
se juramentessin pera no donar compte
a ningú del alarmant estat del malal.
Ja veuris es que no va trobar en la
premsa la revelació de la seva mala-
laltia.

Quan va ser coneguda a Santan-
der la notícia de la mort va causar gran
sorpresa y sentiment.

En el teatre Principal celebrava
segón concert la Societat Filarmónica
de Madrid.

A las tres de començar la festa quan
va circular per la sala la trista nova.
La orquestra va executar la marxa
de «El crepuscle dels deus», quel pù-
blic va escoltar dret.

En senyal de dol se va suspendre
concert.

A casa del finat hi acudiren con-
tinars de persones que hi anaven i
donats pensam y coneixer details de
la desgracia.

L'alcalde telegrafia la noticia de la
mort al president del Consell y al pre-
sident del Senat, y desseguida fou a la
casa mortuoria a expressar als parents
del finat el sentiment de la població
de Santander.

Don Marcell havia otorgat testamen-
ta fideicomissari.

Nomenà marmessors al senyor Gon-
zales Cedrin de la Pedraza y al doctor
Quintana.

Deixa al Ajuntament de Santander la
superba biblioteca, que té més de 41.000
volums d'un valor incalculable, y el pe-
bellió en que està instalada.

El capítave de l'admirable escriptor hi
passa amoniat ab hàbit francès.

Està ja bastant descomposat y per-
maneix en el lit que ocupava malalt.

Avuy se l'ha traslladat a una de les
habitacions baixes del hotel, hont s'hi
instal·larà la capella ardent, per la qual
ha començat a desfilar nombros públic.

L'Ajuntament ha volgut que la expo-
sició cerimonial en la casa municipal
però la família s'oposa an això cumplint
la última paraula den Menéndez y Pe-
layo.

Per això tampoch se donarà sepul-
tura al cadavre en terrenys que la Corpo-
ració volia adquirir pera aixecar un mau-
soleu.

Don Marcell deixa disposat que se l'en-
terri al frontó dels seus, junt als restes
del seu pare.

La Diputació i el Municipi van a ce-
lebrar avuy sessió solemne pera pendre
acort sobre l'homenaje posttre que San-
tander ha de rendir al seu insigne fill.

El Govern y en Menéndez Pelejo.

Madrid, 20, 2 tard.

El senyor Canalejas, al rebre avuy als
periodistes, lo primer que ha fet ha sigut
dedicar frases sentidíssimes a la me-
moría del ilustre montanyès y insigni
polígraf don Marcell Menéndez y Pelejo,
fent un acabat elogi de les altes dot-
es de laboriositat y inteligencia que posseï-
el finat.

El ministre d'Instrucció Pública surt
aquesta tarda cap a Santander ab obje-
te d'assistir al enterro en representació
del Govern.

Després a Madrid se celebraran tan-
funerals, pera lo qual se publicará l'or-
portu Decree, procurant que l'acte no
vesteixi la solemnitat que's deu a ta-
ilustre sabí.

E s'invitará a totes les acadèmies y cor-
poracions oficials.

Funeral.-Acorts del Ajuntament.-Telegrams de pesam.-L'enterro.

Madrid, 21, 12'30 matí.

Santander. — Com estava anunciat
a les deu del matí s'han verificat a l'
Iglesia de Sant Francisco els funerals
per l'etern descans den Menéndez Pe-
layo.

El temple estava ocupat per una gran
multitud. Hi havien anat la majoria dels
regidors que integren el capítol munici-
pal, y quasi tots els diputats provin-
cials, com aixís mateix el governador
civil de la provincia y representació de
societars y entitats de la localitat.

Al mitgdia s'ha reunit l'Ajuntament
en sessió extraordinària, concorrent hi tot
els regidors que se troben a Santander.

Oorta la sessió, l'alcalde, emocionat,
ha donat compte de la tremenda des-
gracia que afligeix la ciutat, el dol de la
qual comparteix tot Europa.

Després de breus paraules ha proposat
a la consideració dels seus companyes
els següents acorts, que han sigut apro-
vats per aclamació:

Primer. Que la ciutat pregui a la Re-
militaria i al Representació d'aquella
ciutat don Enric Menéndez y Pelajo, que
se serveixi entregar a la Corporació el
cadavre de don Marcell pera traslladar-lo
y exposarlo a les Cases Consistori-
als.

Segon. Que la Corporació municipal
se posi d'acort ab el capítol colegial i la
corporación provincial pera acordar la cele-
bració de solennes funerals als que
s'afiliari a les corporacions, societats
entitats y al poble de Santander en ge-
neral.

Tercer. Que l'Ajuntament en corpo-
ració acompañi el cadavre a l'acte de
enterrí fins que rebí cristiana terra en
el cementiri catòlic de Fidiago.

Quart. Que s'erigixi un monument
que perpetui el record del ilustre polí-
graf, honra de la ciutat y d'ela nació.

Quint. Colocar una làpida commemora-
tiva a la casa ahont va néixer y hi morí
el sabí.

Acte seguit s'ha nomenat una comissi-
ó del alcalde y varis tinants alcaldes qui
han rebut l'encàrrech de traslladar des-
seguida a la casa mortuoria.

Així mateix s'essió en tingut de respec-
tos silenci, s'han unit als comissionats
varis regidors y tots junts han anat
cumplir l'honor encàrrech de visitar
la família den Menéndez y Pelajo.

Han sigut rebuts per don Enrich, ge-
ma del difunt, qui després de ser-li co-
municats els acorts, s'ha mostrat molt
agraït per això, però s'ha oposat a que
el cadavre fos exposat en l'Ajuntament
perquè sigui el mort benefici d'esta-
bicions.

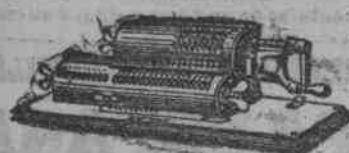
La comissió ha lograt convencer a la
família y ha accedit al seu desig.

L'alcalde y demés individus de la
comissió han tornat al Ajuntament

Estalvieu temps y diner, usant la

Máquina de calcular
BrunsvigaRapidísima
Infallible
Incalculable

Vidase el Catálogo a Guillermo Trüniger & C.º : Barcelona : Balmes, 7

Text para que's maliciosos llessessin la especie de quel' que del Govern tracia de guanyar temps abans d'abandonar un assumpte que's diu pot proporcionarli base contant.

Per tant o per altres rasons, lo cert es que la intranquilitat y la confusió política, sense que ningú concretu son origen y conseqüències, es gran, envoltant al Govern en un ambient de desconfiança que no se sab com esvairà el senyor Canalejas; y al amparo d'aquesta confusió se forgen les més estranyes combinacions, com solucions possibles.

Persones de gran notorietat y influència política asseguren aquesta tarda en el Consell d'Administració d'un important establiment bancari, que s'estaven fent les oportunes exploracions para veure si era factible una situació Moret; això com últim extrem, y en cas de trobar para aquesta solució resistencies invencibles, hauria arribat el cas de pensar en un cambi de política.

La propietat urbana

L'Assemblea de la propietat urbana ha aprovat les dues següents proposicions:

Primera. Que'l tipu máxim ab que hagi o pugui ser carregada la propietat urbana, comprenent dintre d'ell tota classe d'impostos, inclosos arbitris, siguin de la classe que siguin, que pugui imposar tant l'Estat, com la provincia o el municipi, la suma de tots els may podrà excedir del 20 per 100 del líquid imposable, establiment com única regla d'excepció a dit tipu el 4 per 100 que estableix la Ley d'Ensenya.

Segona. La comissió de solars ha presentat la següent proposició, que ha sigut admesa:

La supressió de les facultats concedides als ajuntaments per la ley de supressió dels consums, d'imposar un arbitri sobre els solars sense edificar; y para el cas de no conseguir la derogació esmentada, que s'extingui exigible l'arbitri tan sols en el moment de la enagenació dels solars, en forma análoga al que's percepex per l'impost de drets reals.

Els dipòsits franchs

S'ha reunit en el Congrés la comissió del projecte de ley de dipòsits franchs. S'ha nomenat una ponència composta pels senyors Argente y Campos para que estudi i la copia informació escrita que ha rebut la comissió.

Reunió del Consell

Madrid, 21, 1230 matí.

A les onze de la nit s'han reunit els ministres en Consell en el ministeri de la Governació.

Els ministres s'han limitat a dir a l'entrada que la reunió tenia caràcter de «consell», para canviar impressions sobre la marxa dels debats y resoldre alguns expedients administratius.

L'Assemblea de la propietat urbana.

En la sessió de l'Assemblea de la propietat urbana, celebrada a la tarda, han continuat les sessions, estudiant les diverses ponències y donant dictamen algunes d'elles para sotmetre a l'aprovació de la sessió de demà.

La situació política

Durant tota la tarda l'animació en els passadissos del Congrés ha sigut molt gran, circulant insistentment el rumor d'una imminent crisi.

Els periòdics recullen aquests rumors. La «Correspondencia de España» diu: «Frenen molt cos els rumors de crisi. Se fomenten en la suprema dificultat para tenir aprovat en aquesta etapa parlamentaria el presupost para 1913 y no boques desaveniments dins del Govern».

Se diu que'l problema polític se plantearà a la Corona en l'espai de 24 hores, no més.

«La Epoca» escriu: «Fem gràcia als lectors dels comentaris d'aquesta tarda, molt vius, molt expressius, però contradictoris; com en els dies anteriors, perquè mentre alguns ministres repetien les paraules dels senyors Canalejas, assegurant que no passa res, altres insistien en els rumors que's venen fent».

«Però que repetit? Els més desapaixonats, els més imparcials, convenim en que'l Govern no pot continuar en la situació que li ha creat».

No passa res; regnarà la més completa normalitat, però com que l'atmòs-

fera que's respira es mortal para la situació, se fa precis quel' senyor Canalejas ab actes que no deixin lloch lloch a dubtes.

L'Homenaje diu:

Més que animació era extraordinaria confusió lo que regnava aquesta tarda en el Congrés abans de que la sessió comencés.

May en aquest període legislatiu ni en l'anterior hem vist en dita Cambra major concordança de diputats ni més contradicció jurídica sobre la situació política present.

En tots els grups sols s'escoltava la mateixa pregunta: «Que va a passar aquí?»

Els propis ministerials eren els més desorientats y que ab major afany interrogaven a tothom.

El «Diario Universal» diu:

Els alarmistes continuen la seva obra propagant tota classe d'infundis.

Uns asseguraven quel' que del Govern havia estat al Palau en les primeres hores de la tarda parlant al Rey de la qüestió de confiança.

Altres, en vista de que semblant canard era acullit ab desdeny, afirmaven que era un fet la dimissió del ministre de la Governació.

Quan aquesta notícia ha sigut també negada rotundament, els que a tals pòchs se venen dedicant aquests dies han començat a parlar de successos republicans y agitacions estrangeres a Portugal, etc., etc.

«La Tribuna» diu:

Els rumors de crisi estaven fomentats sobre tot en lo que's refereix al senyor Navarro Reverter en el suposat acord de variis ex-ministres liberals d'Hisenda, als qui s'atribuïa el decidit propost de contrarestar l'obra del senyor Navarro Reverter perjudicial a l'obra econòmica d'un govern.

Afectat el mateix periòdic:

En la sessió de demà contestarà el senyor Canalejas a la pregunta feta pel senyor Soriano sobre aquest assumpte, para deixar definitivament resolta aquesta qüestió.

Apert de l'iniciativa que haurà pres el senyor Canalejas sobre'l particular se diu que anit va rebre el president del Consell una carta firmada per variis individus significats de la majoria, mostrant disposats a plantejar aquest debat para que cessin els rumors que perjudiquen per igual a tots els liberals.

El Consell de ministres

Madrid, 21, 110 matí.

El Consell de ministres, que havia despartit molta expectació, ha acabat a tres quarts d'una de la matí.

El senyor Barroso ens ha manifestat quel' senyor Navarro Reverter ha donat compte als seus companys de la reunió de la comissió de presuposts a la que ha assistit.

El senyor Villanueva ha explicat la visita que li han fet els enginyers americans que projecten construir el ferrocarril directe de València.

El general Lluque ha donat compte, extensament, del projecte d'elley reglament dels recomptes. L'estudi d'aquest projecte continuarà en el Consell pròxim.

An això's reduïx la referencia oficiosa al Consell d'aquesta nit.

En Marconi a Madrid

Després del dinar a l'embaxada italiana, en honor den Marconi, s'ha verificat una recepció, a la que ha concurregut tota la polonia italiana de Madrid.

En Marconi ha passat la tarda a la Casa de Camp, al joch del polo, invitat pels Reys.

Ha conversat llarga estona ab la familia reyal.

A les 630 ha arribat al palau del «A B C», ahont l'esperaven el senyor Luca de Tena, els redactors de dit periòdic, els senyors Sanchez Guerra, La Cierva, Bernat Sagasta, ab una comissió de telegrafs, Salaberry, l'embaxador de Italia ab el personal de l'embaxada, redactors de la premsa de Madrid y corresponents de la de Barcelona.

Al entrar y sortir de la sala de màquines ha sigut seguida pels operaris y el públic ab visques y aplaudiments.

Al saló de lectura ha sigut obsequiat ab un lunch.

El senyor Luca de Tena ha brindat per Italia y en Marconi. Aquest ha agraït l'obsequi y després ha escrit en italià y anglès un autògraf en el que diu que la coral rebuda que se li ha dispensat a Espanya servirà para es-

Adobs Espinás

Rambla Centre, 37. — Píbrics a San's

En honor den Joan Alcover
y en Joaquim Ruyra

Sopar al Royal

Tal com estava anunciat, ans d'ahir vespre, a les nou, se celebrà en el «Royal» el sopar, ab que la Joventut Nacionalista va voler demostrar el seu agrament y la seva admiració als eximius literats en Joan Alcover y en Joaquim Ruyra pel valors concurs que li presten en el Palau de la Música en honor del gran poeta en Joan Maragall, que tant reulessa prengué gracies a la intervenció d'ahir.

Concorregueren al sopar: en Joan Alcover, Joaquim Ruyra, R. Pico y Campa, Antoni Rubió y Lluch, Francesch Camó, Carles Jordà, Jaume Bofill y Matas, Joan Alandi, Josep Maria Rabot, Elias Rogent, Martí y Montey, Carles de Fortuny, Miquel y Plana, Enrich de Fuentes, Gayet Alcover, Joan Maria Guasch, y J. Aguiló.

Durant el sopar regnà aquella cordialitat propia d'aquests actes y en Camó tingué tota la nit encantats als companys ab la seva agradable «causerie», ja estudiant aspectes interessants de la professió de l'abogacia, ja ab una que altra alusió a judici polític.

Quan en Joan Alcover li deya que tal vegada era dels pòchs homes que podia vantarse d'haver conservat la desitjable virginitat poètica, ell li va respondre que en sa joventut havia traduït en versos catalans gran part de la Iliada.

Tot saborejant el riquíssim café, en Joan Alcover anuncià que en Ruyra portava una soneta del que desitjava ferne ofrena, als qui s'havien aplegat para demostrar el seu afecte y, efectivament, en Ruyra llegí uns sonets (al Mar).

En Joan Alcover, a pòchs dels comensals, recitá la única poesia que té inédita—segons digué—que resultà ésser, com totes les seves, una maravella.

Se titula «Port Arthur» y relata la rendició d'aquella fortalesa en la guerra ruso-japonesa.

Fou celebradíssima.

Seguidament en Martí y Montey, en J. M. Guasch, en Jaume Bofill y Matas, en Pico y Campa, en Rubió y Lluch y l'Aguiló, recitaren composicions propies que foren coralmnt celebrades y a cada una de les quals, en Joan Alcover dedicava breu y adequat judici crític.

Els senyors C. de Fortuny, Miquel y Plana y Enrich de Fuentes, se resistiren ab heroisme a les peticions que esls feu reiteradament de que llegissin o recitessin alguna composició seva; però llueix en el seu ingeni fent resplandir les qualitats y bellesses de les altres, juntament ab en Josep Maria Cabot, en Joan Alandi, l'Elias Rogent y en Gayet Alcover.

En Carles Jordà, president de la Joventut Nacionalista, oferí ab sentides paraules el sopar als obsequiats que l'acceptaren ab termes de sentida comensalia, y a les dotze de la nit, tothom de peu dret escoltava belles paraules de despedida de don Joan Alcover que al retornar a Mallorca oferia quedar al amament dels amichs que tant efecte li demostraven.

El sopar magníficament servit acreditat al «Royal» d'una de les millors cases de Barcelona.

S'adreçaren a l'acte els senyors Lluís G. Pla de Girona, Frederic Rahola, Francisco de P. Maspons, Josep Morató, Enrich Vallés, Francesch Sitja, Josep M.ª Sagarra y Josep M.ª López Pico.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

D'ANGlaterra

Victimes de l'aviació

París, 20, 1025 matí.

Londres. — El tinent aviador Askton, evolucionant a Amburg, ha caigut sobre la multitud, resultant morta una dona y ferits tres homes y una dona.

DE Portugal

Lo de Verin

Lisboa, 20, 810 nit.

En la sessió del Senat s'ha explicat una interpel·lació sobre la temputa dels emigrants portuguesos de assaltar el consulat de Portugal a Verin, obligant al Govern espanyol a procedir contra els emigrants de conformitat a lo que prescriuen els tractats vigents.

El ministre del Interior ha contestat que els telegrams publicats per la premsa no han reproduït exactament la veritat. El Govern portugués ha completat el seu deure en tots els incidents suscitats a la frontera que han motivat la seva intervenció prop del Govern espanyol.

Diputació

Borsa del Treball

Ofertes 18 maig.

- 1.626.—Oficial fuster.
- 1.627.—Idem fuster.
- 1.628.—Meritori de 14 a 16 anys.
- 1.629.—Mogor de 23 a 35 anys para ajudant d'encarregat que sapiga llegir y escriure y quatre regles.
- 1.630.35.—Oficials y mitg oficials electricistes.
- 1.636.—Oficial cerraller.
- 1.637.—Corredor d'articles de perfumeria.
- 1.638.—Meritori de 16 a 18 anys.
- 1.639.—Idem de 15 a 17 anys.
- Baixes
- 1.609.—Meritori.
- 1.680.—Idem.
- 1.608.—Mecanògraf.

Banquet de la Unió Gremial

Aquesta nit s'ha celebrat al Frontó el banquet que l'Unió Gremial ha dedicat als senyors Portela, Sostres y Roig y Bergada, per haver lograt la obtenció del R. D. del dia 9 d'abril de 1912, que concedeix un plaç de 20 anys para que en augment progressiu s'equipari la

quota de la contribució dels pobles agrícoles als de la capital.

El saló, que havia sigut convenientment preparat pel «Mundial Palace», presentava un excelent cop d'efecte.

A les nou de la nit tots els comensals se trobaven ocupant els llocs que's hi havien sigut designats previamente y a un quart de deu van arribar el governador y l'alcalde, formantse totseguit la taula presidencial, que la va ocupar el governador acompanyat dels senyors Sostres y Roig y Bergada.

El menú que's va servir, y que's pot dir que va ser esplendí de debò, era compost de lo següent:

Menú: Vermouth, arroz, a la Milanesa, peix fregit, vadelia moderna, pollastre rostit ab gelatina. Postres: Pinya, ambrosia y plátans. Vins: Clar, negre, xampany, café y licor.

No cal dir que el espectacle era sobrenent del tot. Els 1510 comensals anaven conversant alegrement y a les dotze geres del primer pis, ocupades per distingides famílies d'aquesta ciutat, també hi regnava una extraordinaria animació. Els 150 cambres que servien el dinar, varen donar proves d'una bona disciplina, accontentant a tothom y servant el menú en menys de dues hores.

A l'hora del café varen parlar els senyors president y vice-president de l'Unió Gremial, senyors Sitja y Plana, respectivament, oferint abdós a les autoritats presents el dinar y contestant els senyors Roig y Bergada, Sostres y Portela ab eloqüents discursos que varen ésser molt aplaudits.

Banque Commerciale de Bâle
BASILEA (Suïça)

Fundada en 1863

AGENCIA A ZURICH

Capital-accions . . . Franchs 20.000.000

Fondos de reserva . . . “ 10.500.000

Quadre del augment gradual de les reserves de la Banque Commerciale de Bâle durant els deu darrers anys

	Capital	Reserves	Dividendo	Curs de l'acció després de tallar el cupó del dividendo		
1902	20.000.000	2.000.000	4 %	525	maia	1903
1903	20.000.000	2.250.000	4 %	522	maia	1904
1904	20.000.000	3.500.000	4 %	562	maia	1905
1905	20.000.000	4.500.000	4 1/2 %	593	abril	1906
1906	20.000.000	5.500.000	5 1/2 %	602	maia	1907
1907	20.000.000	6.000.000	6 %	608	maia	1908
1908	20.000.000	6.500.000	6 %	650	maia	1909
1909	20.000.000	8.000.000	6 %	750	maia	1910
1910	20.000.000	10.000.000	6 %	830	maia	1911
1911	20.000.000	10.500.000	7 %	840	maia	1912

Resulta, donchs, del quadre mes amunt esmentat, que les «Reserves» de dit Banc s'han elevat, per medi de deducció sobre els beneficis anuals, de 2 a 10 1/2 milions durant els deu darrers anys; aquestes reserves representen actualment 52 1/2 % del capital, accions de 20.000.000 de franchs.

Compra y venda de títols en les Borses suïsses y extranjeras

Gerencia de Fortunes.—Custodia, en caixes presentant totes les garanties possibles, de títols depositats a nom y ab compte a favor d'un o més titulars.—Cobro de cupons.—Verificació de sorteigs.—Renovació de fulles de cupons.—Suscripció sense gastos a totes les emissions suïsses o extranjeras.

Comptes corrents a vista productives d'interessos lliures de comissió

Els títols y seus cupons depositats a Suïça per extranjers resident fora d'ella estan exempts de tota mena d'impostos y contribucions.—Además, no están sujetos a cap dret de successió.—Discreció absoluta.

Para tota mena d'informes, dirigirse en espanyol a la

Direcció de la Banque Commerciale de Bâle, a Basilea (Suïça)

¡Alerta, malalts, alerta!!

Se venen en aquesta ciutat y en altres poblacions de Catalunya, y també a València, variis aigües artificials ab noms de fonts que no son fonts, sinó marques de fabrica, y que en les etiquetes de les seves ampolles diuen, o pretenen dir, que procedeixen de Caldes de Malavella, y algunes fins diuen «bajo la protección del Gobierno», para sorpendre la bona fe del comprador. — No confondres ab les acreditades aigües minero-medocinales naturales del VICHY CATALA de Calde de Malavella, declarades d'utilitat pública, y que per això estan baix la protecció del Govern, que sols s'expedixen del massalís embotellades y les ampolles porten els distintius ab el nom «Sociedad Anónima Vichy Catalán». — De venda per tot arreu. — Administració: Rambla de les Flors, número 18, entressol.

TÍSICHS

La tísic pulmonar se cura sempre en el 1.º y 2.ºn períodes y fins devengades en el 3.º ab el Antituberculo CARRERAS. Ab una ampolla, que sols costa 4 pessetes, hi ha ja millora, y dura una setmana. — Demànis en totes les Farmacies. Dipòsits: Madrid, Argensola, 10, Farmacia. — Barcelona, Farmacies: Pelayo, 42, y Font Sant Miquel, 2. — A l'engrós: Dr. Andreu, Rambla Catalunya, 66, y Viladot y C.º

El Dr. Francisco Terrades Professor aus. de la Facultat de Medicina, malalties de la dona, s'ha traslladat Passeig Gracia, 77, pral.

ESTOMAGO ARTIFICIAL

DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA

La Renovación del Estómago

ó Solución Estomacal Sánchez

Un deber humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufren, la existencia y adicada absoluta d'aquel remey vegetal y inofensiu descobert pel Dr. Sánchez de Alhambra (Almería), paix gran para'l físic y mental nòu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell es reconeix infal·liblement al segon dia del tractament.

Nuestra Solución Estomacal Sánchez s'usa ab éxit brillant en els dolors d'estómac, dispepsia, èmits, coratge, gastralgia, diarrees (quan provenen de mala digestió), digestions difícils, ardors y inapetència. En tots els casos l'efecti és radical, y degut a la renovació completa que produïx al ventrell dels malalts, senten la majoria de les vegades y a les primeres presses lleugers marçs que, si bé al principi molesten un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rapida curació.

Además son tantas las ventajas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasmos pels més eminents mèdics, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosamente se valoren de sos sufriments, que confiam en la propaganda personal de cada un ab abstinéndonos d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació gratis (ab recepció de meigs) aismalalts pobres que frascos necessiten. — Frou d'un frasco 3 pessetas.

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitat a Barcelona i ciutats.

Gratis: Farmacia Carbó, Plazza Urquiza, y A. Serra, Pelayo, 9

Torelló Antiga estació d'estiueig

Vila de 1850 habitants, 450 metres d'altura, al N. de la Piana de Vich, aigües calentes dels rius Ter y Ger, a 50 kilòmetres de Barcelona. Gran llumina electrica pública y particular. Follia urbana aïsta. Suprimita la mendicantia pública. Clima sacl y temperat.

Bons hotels, fonda y restaurant. Pisos particulars amboblats independents disponibles.

FONT SANTA D'ALICIA SULFUREUS Y FERRUGINEUS ab espayes banyes a 5 kilòmetres de carretera. Aïnudes y pinos requies fonts y pascalls. Centre d'excursions a Oria, Bellmunt, Castell de Torelló, Cervera, Sant Pere de Lasserre, La Gleva, Munt, etc. Panoramas naturals de sobrepà bellesa. — Gaudir de l'aire pur y de contrastes.

Para habitacions y dones details, dirigirse a la Junta del Foment Local y Atracció de Forasters. — TORELLÓ.

¡FORA PEL MOIXI!

ELS POLVOS COSMÉTICOS DE FRANÇ lloren en poche minuts al pel de qualsevol part del cos, mata els arrels y no torna a sortir. No irrita l'oulls. Aquest depilatori es utilitza a les aïdures que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassyos, perquè ab ell poden destruirlo.

U.º p. 250 pessetes. S'ouvia certificar per correu si per endavant se reben 250 pessetes en llibrança en giro minuts o en sellos de correu.

Farmacia Borrell

Comte del Assaí (carreter Nou), núm. 52, BARCELONA

Pisos para llogar — Preus módics

Riquíssimes aigües de Tona

GRAN FONDA RISTOL

Informes: Farmacia Segala, Rambla de les Flors, número 4. — Barcelona

SELLOS

ALGOCRATINE

ALIVIO INMEDIATO de las

JAQUEGAS, NEURALGIAS, DOLORES NERVIOSOS

REGLAS DOLOROSAS

De Venta en todas Farmacias. — LAMOSME, 71, Avenue d'Antin, PARIS.

Gotes Tonicas Neurosténicas

preparadas per J. Santasana, farmacéutic

Aliment del cor y remey heróic que no falla para'l sistema nerviós corral-sapando.

Despujan las grasas de colesterol y grasas de la sangre. Indispensables als agotats, convalescents, dispepsia, etc. que han massa tensió arterial, nerviosos, etc. etc.

Remedia, suavia del any dones, anemias, etc. etc.

Farmacia del autor Quersera de Matara, 163

CADETES (Catalunya)

a 35 km. de Barcelona, a la platja del mar. 9000 diaris d'edifici y tornada, clima inimitable tot l'any; establiment de primera categoria. — Casita, ab bon servei de banyes de pla y onada, grans y magnífics solis para Restaurant, Hotel-Restaurant Vichy; gran establiment. — Formas de Caldeies conegut per cin Tius, xabuts y comoditat aboblats per l'home.

Para informes dirigirse a la Societat FOMENTO.

HIPOFOSFITOS SALUD

HIPOFOSFITOS SALUD, dels Srs. Climent y Comp.ª, Tortosa - De venda per totes les farmacies

Aixarop del Professor Girolamo

Pagliano (de Florencia)

polvos y catxets

El millor depuratiu y refrescant de la sanch

60 ANYS D'EXISTENCIA EN LA MILLOR RECOMENDACIÓ

Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

Se venen a totes les principals farmacies y drogueries

Uníchs agentsa Espanya: J. URIACH Y COMPANIA. — Moncada, número 20, Barcelona

Govern civil

En Lerroux
Ha estat al Govern civil el senyor Lerroux parlant al governador de l'Amnèsia.

Contra'l colera
El doctor Forgas, president d'una comissió de metges representants de totes les entitats mèdico-científiques de Catalunya, ha estat el Govern civil comunicant al senyor Portela que s'havien reunit redactant, d'acord entre tots, unes prevencions contra'l colera, exposant-li el projecte de publicacions en cartells i resumides en cartells i demanant-li per realitzar aquest projecte la seva cooperació moral i material.

Protecció a la infància
La senyora marquesa de Santmanet ha visitat al governador, en nom de la Junta de Benèvolos de la Protecció a la Infància, per comunicar-li que dintre poch inauguraria les seves tasques la Secció de Maternitat.

Pel guardià mort
El Círcol de Caçadors ha entregat al governador 250 pessetes per la família del guardià Salvi.

Despedida
El consell del Uruguay i del Equador han visitat al governador, convidant al banquet de despedida al consell de Venezuela, que se celebrará demà, al vespre, a càrrec Pinca.

L'assassinat del guardià Salvi
Els treballs realitzats per la Jefatura de Policia, obert pòster terminant del governador, referents a la captura dels suposats autors de la mort del guardià Salvi, ha sigut detingut Esteve Balbà Gual, que ab els quatre detinguts anteriorment completa el grup dels cinc que rodarien al guardià Salvi al seu assassinat.

Pel guardià mort
Don Manuel Girona ha entregat al governador 100 pessetes per la família del guardià Salvi.

Detenció
Ha sigut detingut com a complicat de l'assassinat del senyor Bargalló, industrial tintorer, l'home d'aquest ram Esteve Balbà Muñoz.

Cap a Madrid
Han sortit cap a Madrid el secretari general de la Jefatura de Policia, el senyor Martínez del Campo, l'inspector Seguí i el capità de seguretat Ferrnàndez Giner, per assistir a la reunió de representants del cos de la Policia, que ha de celebrar-se demà en el teatre Espanyol d'aquella ciutat, per tractar de la fundació d'un Montepi.

Municipi
Presentada pel senyor Ripoll va conferenciar amb l'alcalde una comissió de propietaris del passeig de Sant Joan dels quals van dir que havien presentat una instància demanant que s'actuari l'expedient d'obertura d'aquella via fins a la Travessera, i al mateix temps que s'obrida el paviment i que sigui breu una barraca que hi ha a la plaça de Tèrren, la qual, a més de la noia que fa, és un atempt a la estètica.

Compres
Alhajes or, plata, plat, moneders, joies, etc., carrer Cardener, número 8, botiga, Josep Núñez.

Arrendaments
ab favela molt elidre, per arrendar, a Sant Joan de Vilatorrada, 600 pessetes, direcció.

de seguretat per donar-li les gràcies pel donat en favor de la viuda i fills del guardià Salvi.

El Govern belga va crear un títol especial d'enginyer de ferrocarrils, transmissió i electricitat.

La comissió de Governació torna a presentar el dictamen de subvencions d'ensenyança.

La comissió d'Hisenda desestima una instància demanant permís per posar una parada d'autonòmics al passeig de la Diputació, davant del 239, i una altra a càrrec Gomis, totes dues per el servei de la Rabassada.

Previ dictamen del regidor s'indica, seran presentats a la sessió de avuy, i després exposats al públic, els comptes municipals de 1910, que, en resum, son:

Carrec, 54.218.821'40 pessetes. Data, 50.620.296'35. Existència, 3.598.525 ab 5 centims.

Durant 15 dies podran presentar-se reclamacions, passant després a la Junta municipal per a l'aprovació definitiva.

La ponència de il·luminació ha acordat posar un fanal al carrer de Maria (C), un a la Riera de Cassiola, entre Sant March i carretera, un al don Coello, cantonada Castillejos, un al de Sant Roch, un al del Rabi Ruben, un al de Ganduxer, un al del Rosari, un arch voltat a la plaça de Sant Pau i un altre al cap de munt del carrer de les Tapies.

Borsa
Canvia facilitats per la Casa J. Morsans i Fills

Sessió del matí
Operacions Queda

Premi del or
(Prest de compra)

Sessió de la tarda
Borsa

Mad. Cde Portugal, s. 1.150 1050
Vasch-Asturi, s. 1.150 1050
C. General de Transvies, s. 1.150 1050

Accions de fmes
F.C. Nord d'Espanya, s. 1.150 1050
F.C. Nord d'Espanya, s. 1.150 1050

Accions comptat
S. A. P. de F. de Espanya, s. 1.150 1050
S. A. P. de F. de Espanya, s. 1.150 1050

Borsa de Madrid
Telegrams de las 7.40.

Borsa de Nova York
Telegrams de las 7.40.

Borsa de Londres
Telegrams de las 7.40.

Les sessions d'ahir
Al matí el Borsà tancà: Interior 85'07, d. i. Norts 100'60, d. i. Alacants 98'65, p. i. Orenses 26'75, paper.

De la tancada de dissapare a la canja de la tarda
Al matí a Madrid al mitjà de als corredors al Borsà cotizen Plats a 476 i Interior a 85'07.

De la tancada de dissapare a la canja de la tarda
Al matí a Madrid al mitjà de als corredors al Borsà cotizen Plats a 476 i Interior a 85'07.

De la tancada de dissapare a la canja de la tarda
Al matí a Madrid al mitjà de als corredors al Borsà cotizen Plats a 476 i Interior a 85'07.

De la tancada de dissapare a la canja de la tarda
Al matí a Madrid al mitjà de als corredors al Borsà cotizen Plats a 476 i Interior a 85'07.

De la tancada de dissapare a la canja de la tarda
Al matí a Madrid al mitjà de als corredors al Borsà cotizen Plats a 476 i Interior a 85'07.

Es 0'10 menys d'Exterior que dissapare, 1 franch menys de Norts, 1 més de Alacants i sense variació d'Andalusos y Plures.

MERCATS DE COTO
Telegrams facilitats per D. L. Mala y Pons, de Barcelona

Mercat de Liverpool
Maig-Juny . . . 6'17 - - - - -09
Juliol-Agost . . . 6'20 - - - - -09

Mercat de Nova York
Juliol . . . 11'07 - - - - -06
Octubre . . . 11'18 - - - - -10

Espectacles
TEATRE PRINCIPAL.—Avuy, vespre, a les 8: «Trencadissa» y «Lay Godiva».

Palau de la Música Catalana
Dies 23, 25 y 30 maig. - 3 Concerts

Wanda Landowska
JOAN MANEN y orquesta, baix la direcció dels mestres Millet y Lamote de Grignon

Teatre Tivoli
Avuy, dimars, tardà, a dos quartes de sis: «Bellissim vermouth».

Sra. Lluís Frutos y Pan Luna
que ensallaran a la representació, dirigint la orquesta el mestre Luna.

Canto de Primavera
repeticio de tota els numeros de les cantants a plaudiment.

Grandiosa funció en honor y despedida
de la aplaudida autora

Teatre Romea
Avuy, dimars, nit, a un quart de dotze: Les dues comedies a 2 actos, de gran exit

Cançión de cuna
Puebla de las mujeres

ARSenio LUPIN
(El ladrón de guantes blancos)

TEATRE DE CATALUNYA
(EL DORADO)

TEATRE NOVELTATS
Temporada d'hiu. — Compagnia dramática.

Sala Mercè. - Cine y Grutes
GRAN CINEMATOGRAF

Ideal Cine
Corta, 605 y 607

JO GURO LA TRENCADURA
Escriuigui domanant la Prova Gratuita del meu Tractament, un exemplar del meu llibre y details de la meua persona.

Yo Curo la Quiebra
Libro Gratuito.

JO GURO LA TRENCADURA
Escriuigui domanant la Prova Gratuita del meu Tractament, un exemplar del meu llibre y details de la meua persona.

DIORAMA
Avuy, dimars, dues grans estrenes: «Un noble enemigo», «El hijo de la guerra».

CARRERES D'AUTOMOVILS
COPA ESPAÑA

TURÓ PARK
- PRÓXIMA INAUGURACIÓ -

SATURNO PARCH
Centre de recreu y atraccions. Obert y amoniat per la banda del Regiment d'Alacants, tots els dies tarda y nit y festius al demat de 10 a 1.

LA RABASSADA
Reobertura del Restaurant de luxe

ROYAL RAMBLA D'ESTUDIS, NUM. 6
Totes les tardes y de set a nou acompanya o clope Tine Ziganes. — Sòp de concert a la sortida dels teatres. — Restaurant. — Menú desde cinc pessetes. — El més elegant de Barcelona per a banquets y tunchs.

Gran Regal
als lectors de LA VEU

JO GURO LA TRENCADURA
Escriuigui domanant la Prova Gratuita del meu Tractament, un exemplar del meu llibre y details de la meua persona.

JO GURO LA TRENCADURA
Escriuigui domanant la Prova Gratuita del meu Tractament, un exemplar del meu llibre y details de la meua persona.

JO GURO LA TRENCADURA
Escriuigui domanant la Prova Gratuita del meu Tractament, un exemplar del meu llibre y details de la meua persona.